

[Kjær Rasmussen.]

talte svælg i et lovforslag. I fremsættelses-talen siger arbejdsministeren (Folketingets forhandlinger 1969-70 sp. 3235) om forslag til lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring:

„Dets baggrund og inspiration er tanker om den moderne, aktive arbejds-markedspolitik, hvis formål er fuld, produktiv og selvvalgt beskæftigelse.“

Man må altså antage, at vi her står over for regeringens ideelle målsætning med hensyn til arbejdsmarkedspolitikken. Men vi skal heller ikke mere end én linje længere ned i fremsættelsestalen, så får piben en noget anden lyd. Her bliver det tydeligt gjort klart, hvad forslaget dybest set sigter på, nemlig en effektiv arbejdsformidling eller, for at bruge vores udtryk, en effektiv deportation af arbejdere. Vi anser det for fuldstændig udelukket, at regeringen kan nå sin arbejdsmarkedspolitiske målsætning på den her foreslåede måde, men denne målsætning vil nok også vise sig at være pynt til glæde for de lønmodtagervælgere, som endnu har troen på det borgerlige samfundssystem i behold. Dybest set har forslaget jo til formål bl.a. at forbedre arbejdsgivernes mulighed for løntryk, men herom senere.

Jeg vil her vende mig til det beslutningsforslag, som vi selv har fremsat, idet det kan stå som en kommentar til væsentlige dele af arbejdsministerens forslag.

Det er ikke nogen hemmelighed, at arbejdspladsernes folk er utilfredse med den nye form for arbejdsanvisning. Den foreskriver jo, at en arbejdsløs er pligtig at tage anvist arbejde, ligegyldigt hvor i landet det måtte være, og nægter han at tage det anviste arbejde, får han ingen understøttelse. Derfor lader mange arbejdere sig naturligvis deportere. De tvinges fra hus og hjem, ofte til et job, som er dårligere betalt og mere andtremgende end det, de før havde. Det er ikke underligt, at mange arbejdsløse vender sig imod denne umenneskelige lov. De arbejdsløse erkender, at de simpelt hen i det kapitalistiske samfund betragtes som en industriel reservearmé, der kan koster rundt efter behov. Med den nuværende udvikling er vi på vej til at få en ny hær. Ikke en hær udrustet med kampvogne, men med campingvogne, en industriel reservearmé, som er uhyre mobil,

og som hurtigt vil kunne være på pletten, når kapitalisterne råber på arbejdskraft.

Desværre er dette ikke nogen ond drøm. I USA er udviklingen nået dertil, og hvad det betyder, især for børnenes tryghed og ikke mindst deres uddannelse, behøver man vist ikke at have større fantasi for at forestille sig.

Egentlig er det vel også sådanne tilstande, regeringen tilstræber. Vi har bemærket os de lave takster for dobbelt husførelse, vi har bemærket os, at ingen er pligtig at skaffe de deporterede arbejdere noget at bo i på det nye sted. Disse kendsgerninger peger i retning af, at man ligefrem tilsigter at gøre reservearmeen mobil. Nu kan arbejdsministeren stå op og sige, at et så umenneskeligt system repræsenterer han sandelig ikke, og det vil en hel del jo nok tro på, ligesom de plejer at gøre. Men resultatet vil blive, som jeg her har skitseret, og årsagen er ikke svær at finde.

Som bekendt er visse dele af Danmark velforsynede med industri, mens andre dele er håbløst underforsynede. Nordjylland, Vestjylland, Sønderjylland og nogle af Sydhavsøerne er underforsynede med industri. Arbejdsgiverne vil hellere bygge deres fabrikker i de økonomiske kraftcentre, f.eks. Københavnsområdet og Århusområdet, og disse ting i forening bevirker til syvende og sidst en meget ujævn udvikling af landet som helhed. I de dele af landet, som ikke får tilført industri af betydning, får vi de såkaldte arbejdsløshedsøer. Nu er det ikke nogen hemmelighed, at arbejdsgiverne gerne ser en vis arbejdsløshed, den trykker altid lønnen en del. Der er blot den hage ved arbejdsløshedsøerne, at de ikke kan bruges til løntryk, fordi arbejdsløshed i én del af landet ikke kan bruges til løntryk i en anden del. Her har vi årsagen til, at det kapitalistiske samfund har behov for at kunne flytte med arbejdskraften, og det er derfor, vi har fået deportationsloven.

Vi finder, at denne deportationsbestemmelse i loven er et alvorligt indgreb i det enkelte menneskes frihed. Her gives jo kun frihed til at lade sig deportere på systemets betingelser. Den liberalistiske form for frihed har her vist sit sande ansigt, og det ansigt er i virkeligheden et arbejdsgiveransigt.

Efter vores mening må der være grænser for, hvad man kan forsvare med henvisning